

POSTANOWIENIE

22 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

na posiedzeniu niejawnym 22 sierpnia 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa E.M. i H.M.
przeciwko P. spółce akcyjnej w W.
o ustalenie i zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej P. spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku
z 25 listopada 2022 r., I ACa 1241/21,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od pozwanego na rzecz powodów koszty postępowania
kasacyjnego w kwotach po 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł na
rzecz każdego z nich z odsetkami w wysokości odsetek
ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia
pieniężnego za czas po upływie tygodnia tygodnia od dnia jego
doręczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty.**

(M.M.)

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 6 października 2021 r. Sąd Okręgowy w Białymstoku ustalił, że umowa kredytu z 17 sierpnia 2006 roku zawarta pomiędzy powodami E. M. i H. M.

a pozwanym Bank S.A. z siedzibą w W. (dalej: Bank) jest nieważna (punkt I), zasądził od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kwotę 46 702,99 zł. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty (punkt II), oddalił powództwo w pozostałym zakresie (punkt III) i orzekł o kosztach procesu (punkt IV). Po rozpoznaniu apelacji pozwanego Banku, Sąd Apelacyjny w Białymstoku wyrokiem z 25 listopada 2022 r. zmienił zaskarżony wyrok o tyle, że w punkcie II dodał zwrot: „za jednoczesną zapłatą przez powodów na rzecz pozwanego kwoty 163 999,95 złotych”, oddalając apelację pozwanego w pozostałej części. Pozwany wniósł skargę kasacyjną, opierając wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przyczynach kasacyjnych objętych art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i nauki prawa oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolą „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący podniósł, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne na gruncie art. 385¹ § 1 k.c. oraz art. 3 ust. 1 Dyrektywy Rady 93/13 z 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz.Urz. UE L nr 95, s. 29;

dalej: „Dyrektywa 93/13”) dotyczące kwestii, czy postanowienia umowy kredytu denominowanego, które w swojej treści odwołują do tabel kursów banków, służących przeliczeniu kwoty kredytu wyrażonego w walucie obcej, na walutę krajową, a także przeliczeniu wysokości raty kapitałowo-odsetkowej w przypadku wyboru spłaty w walucie krajowej, naruszają interesy konsumenta w sposób rażący, w sytuacji w której konsument został pouczone, że wahania kursów waluty obcej wpłyną na wysokość salda kredytu oraz wysokość raty kapitałowo-odsetkowej w przypadku spłaty w walucie krajowej, a także w sytuacji, w której poprzez odwołanie do waluty obcej - konsument otrzymuje świadczenie ekwiwalentne w postaci niższego oprocentowania kredytu, a kursy waluty wynikające z tabeli kursów banku nie odbiegają w sposób znaczny od średniego kursu NBP.

Kolejne istotne zagadnienie prawne, na którego występowanie powołał się skarżący, sprowadza się do wątpliwości, czy w sprawie o ustalenie nieważności umowy kredytu denominowanego, dla stwierdzenia abuzywności postanowień umownych odsyłających do tabeli kursów banku, tzw. klauzul przeliczeniowych oraz dalszej możliwości trwania umowy kredytu, znaczenie ma fakt, że powodowie nie wykazali, że bank ustalał kurs CHF w sposób odbiegający od kursu rynkowego, powodowie nie wykazali możliwości ustalania przez bank kursu CHF w sposób dowolny, w oderwaniu od mechanizmów rynkowych, bank stosuje tę samą tabelę kursową do wszystkich transakcji walutowych, w konsekwencji czego ustalany przez bank kurs waluty CHF był kursem rynkowym, a dowolne kształtowanie wysokości kursu waluty CHF przez bank narażałby go na poniesienie rażącej straty

W ocenie skarżącego, w sprawie występuje także zagadnienie prawne dotyczące kwestii, czy ustalenie, że postanowienie umowy odsyłające do tabel kursowych hipotetycznie pozostawia bankowi możliwość jednostronnego kształtowania kursu waluty obcej w rozliczeniach z kredytobiorcą skutkuje uznaniem takiego postanowienia za nieuczciwe, jeśli w toku procesu kredytobiorca nie wykazał, że bank mógł na podstawie przedmiotowych postanowień stosować kurs odbiegający od rynkowego.

Kolejne przedstawione przez skarżącego we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania zagadnienie prawne na gruncie art. 385¹ § 1 k.c. w zw. z 385¹ § 2 zd.

pierwsze k.c. w zw. z art. 4 ust. 2 i 5 Dyrektywy Rady 93/13 dotyczy zakresu wymaganego pouczenia konsumenta o ryzyku kursowym/walutowym przy zawarciu umowy kredytu denominowanego, aby uznać, że postanowienia umowy były w pełni zrozumiałe pod względem formalnym i gramatycznym, w sposób transparenty, obrazujący ryzyko kursowe związane z zaciąganiem zobowiązaniem, a w konsekwencji, aby uznać że były one zgodne z dobrymi obyczajami, ponadprzeciętnym obowiązkiem informacyjnym i w sposób nienaruszający interesów kredytobiorcy w sposób rażący, a w szczególności: czy możliwe jest ustalenie zamkniętego katalogu informacji, jakie powinno zawierać takie pouczenie, a jeśli tak to jakie informacje powinno owo pouczenie zawierać mając na względzie wytyczne zawarte w ówczesnych regulacjach, w tym zgodnie z obowiązującymi na dzień zawarcia umowy rekomendacjami Komisji Nadzoru Bankowego Finansowego, czy sądy orzekające dokonując oceny dochowania obowiązku informacyjnego przez przedsiębiorcę winny brać pod uwagę, że w momencie zawierania umowy brak było bogatego dorobku orzeczniczego TSUE oraz Sądu Najwyższego w zakresie obowiązków informacyjnych, czy kredytodawca spełnia obowiązek informacyjny przedstawiając dane historyczne waluty do której denominowany jest kredyt oraz przedstawia symulacje wahań kursowych nieuwzględniających całego okresu kredytowania, tylko na kilka lat wprzód, czy przy ustalaniu zakresu obowiązku informacyjnego należy uwzględnić specyfikę gospodarki, stosunków i zwyczajów panujących w danym kraju (m.in. transformację gospodarczą, wahania kursowe waluty krajowej w stosunku do walut obcych, okoliczności wprowadzenia danego produktu na rynek, czy przekazanie informacji o ryzyku w formie pisemnej stanowi większą gwarancję przekazania informacji w sposób zrozumiały niż przekazanie informacji o ryzyku w formie ustnej, czy przy ocenie przejrzystości postanowienia umownego, a szerzej również jego zgodności z dobrymi obyczajami, a w konsekwencji uczciwości, należy brać pod uwagę istniejące w dacie zawarcia umowy zalecenia organów państwowych, regulujących rynek kredytów hipotecznych, takich jak „Rekomendacja S” z 2006 roku, a zwłaszcza czy wypełnienie przez bank wskazówek zawartych w tego rodzaju zaleceniach organu państwowego można uznać za tworzące domniemanie

wypełnienia przez bank obowiązku informacyjnego, przejrzystości postanowienia umownego oraz jego zgodności z dobrymi obyczajami.

W nawiązaniu do tak sformułowanej przyczyny kasacyjnej należy przypomnieć, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy przy okazji rozpoznania skargi kasacyjnej przyczyni się do rozwoju prawa i orzecznictwa oraz będzie miało znaczenie nie tylko dla tej konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Skarżący powinien sformułować to zagadnienie w sposób przyjęty przy przedstawianiu przez sąd powszechny zagadnienia prawnego do rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy; przedstawić pogłębiony wywód prawny uzasadniający zgłoszone wątpliwości, wykazać zasadność preferowanego sposobu jego rozstrzygnięcia, a także wadliwość rozwiązania przez Sąd drugiej instancji postawionego problemu prawnego w sposób rzutujący na wynik sprawy.

Problematyka prawna dotycząca konsekwencji uznania za niedozwolone (art. 385¹ § 1 k.c.) postanowień umów kredytu indeksowanego (waloryzowanego) kursem waluty obcej lub denominowanego do waluty obcej jest już przedmiotem licznych wyroków i uchwał Sądu Najwyższego. W orzecznictwie za już ugruntowane należy uznać stanowisko, że mechanizm ustalania przez bank kursów waluty, który pozostawia bankowi swobodę, jest w sposób oczywisty sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interesy konsumenta, a klauzula, która nie zawiera jednoznacznej treści i przez to pozwala na pełną swobodę decyzyjną przedsiębiorcy w kwestii bardzo istotnej dla konsumenta, dotyczącej kosztów kredytu, jest klauzulą niedozwoloną w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. (zob. wyroki Sądu Najwyższego z 22 stycznia 2016 r., I CSK 1049/14, OSNC 2016, Nr 11, poz. 134; z 1 marca 2017 r., IV CSK 285/16; z 27 lutego 2019 r., II CSK 19/18 oraz z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18, OSNC-ZD 2021, Nr 2, poz. 20). Jak wyjaśniono, określenie wysokości należności obciążającej konsumenta z odwołaniem do tabel kursów ustalanych jednostronnie przez bank, bez wskazania obiektywnych kryteriów, jest nietransparentne, pozostawia pole do arbitralnego działania banku i w ten sposób obarcza kredytobiorcę nieprzewidywalnym ryzykiem oraz narusza

równorzędność stron, w związku z czym jest niedopuszczalne (zob. wyroki Sądu Najwyższego z 29 października 2019 r. IV CSK 309/18, OSNC 2020, nr 7-8, poz. 64; z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18, OSNC-ZD 2021, nr 2, poz. 20; z dnia 30 września 2020 r., I CSK 556/18; z 13 maja 2022 r., II CSKP 464/22 oraz z 29 listopada 2023 r., II CSKP 1460/22). Sąd Najwyższy wyjaśnił także, że oceny abuzywności postanowienia umownego dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, a nie następczo, co oznacza, że ocena niedozwolonego charakteru postanowienia nie może uwzględniać okoliczności powstałych po zawarciu umowy - w tym także sposobu stosowania postanowienia umowy w praktyce (zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 20 czerwca 2018 r., III CZP 29/17, OSNC 2019, nr 1. poz. 2).

W obecnym orzecznictwie Sądu Najwyższego przeważa także stanowisko (po początkowym okresie dominacji poglądu przeciwnego), że zastrzeżone w umowie kredytu złotowego waloryzowanego kursem waluty obcej klauzule kształtujące mechanizm indeksacji, określają główne świadczenie kredytobiorcy w rozumieniu art. 385¹ § 1 zdanie drugie k.c. (zob. wyroki Sądu Najwyższego z 4 kwietnia 2019 r., I CSK 159/17; z 9 maja 2019 r., I CSK 242/18; z 21 czerwca 2021 r., I CSKP 55/21 oraz z 3 lutego 2022 r., II CSKP 459/22). Na takim stanowisku stoi też Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: TSUE) dokonując wykładni art. 4 ust. 2 dyrektywy 93/13 (zob. wyroki: z 20 września 2017 r., C-186/16 oraz 3 października 2019 r., C-260/18). Zgodnie z art. 385¹ § 1 zd. 2 k.c. postanowienia określające główne świadczenia stron nie podlegają kontroli pod kątem ich abuzywności, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Interpretując art. 4 ust. 2 dyrektywy 93/13, z którego wywodzi się to rozwiązanie, TSUE uznał, że postanowienia umowne są wyrażone prostym i zrozumiałym językiem, gdy umowa przedstawia w sposób przejrzysty konkretne działanie mechanizmu, do którego odnosi się dane postanowienie, umożliwiając konsumentowi orientację, w oparciu o jednoznaczne i zrozumiałe kryteria, co do wpływających dla niego z tej umowy konsekwencji ekonomicznych (zob. wyrok z 30 kwietnia 2014 r., C-26/13 oraz z 20 września 2017 r., C-186/16). Sąd Najwyższy wielokrotnie wyjaśniał także, jakie przesłanki muszą być spełnione, aby można było przyjąć, że konsument został należycie poinformowany o ryzyku walutowym związanym z zaciągnięciem kredytu

indeksowanego do waluty obcej czy denominowanego w tej walucie (por. wyroki Sądu Najwyższego z 27 listopada 2019 r., II CSK 483/18, z 10 maja 2022 r., II CSKP 285/22, z 13 maja 2022 r., II CSKP 293/22). W wyroku z 13 maja 2022 r., II CSKP 464/22, Sąd Najwyższy wskazał, że z orzecznictwa TSUE wynika, iż kredytobiorca-konsument musi zostać jasno poinformowany, że podpisując umowę kredytu indeksowanego do waluty obcej (szeroko rozumianego), ponosi przez cały okres obowiązywania umowy ryzyko kursowe, które z ekonomicznego punktu widzenia może okazać się dla niego trudne do udźwignięcia w przypadku silnej deprecjacji waluty, w której otrzymuje wynagrodzenie. Okoliczność, że konsument oświadcza, iż jest w pełni świadomy potencjalnych ryzyk wynikających z zawarcia wspomnianej umowy, nie ma sama w sobie znaczenia dla oceny, czy przedsiębiorca spełnił wspomniany wymóg przejrzystości, ciężar zaś udowodnienia, że konsument otrzymał niezbędne informację, spoczywa na przedsiębiorcy (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 28 lutego 2023 r., II CSKP 763/22 i powołane tam orzecznictwo). W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono także, że ogólne pouczenie konsumenta, iż wahania kursów waluty obcej, do której kredyt jest denominowany/indeksowany, wpłyną na wysokość salda kredytu oraz wysokość raty kapitałowo-odsetkowej wyrażonej w walucie krajowej, jest niewystarczające dla stwierdzenia, że bank udzielił kredytobiorcy konsumentowi wystarczającej informacji. Nawet przestrzeganie przez bank obowiązującego w dacie zawarcia umowy standardu wynikającego z rekomendacji S Komisji Nadzoru Bankowego dotyczącej dobrych praktyk w zakresie ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie wydanej w 2006 r., nie wyklucza oceny, iż bank nie udzielił konsumentowi należytej informacji, a ocena ta może przesądzać nietransparentność klauzuli ryzyka walutowego (zob. wyroki Sądu Najwyższego z 13 maja 2022 r., II CSKP 464/22 i z 20 lutego 2023 r., II CSKP 809/22). W świetle przytoczonych orzeczeń nie ma zatem racjonalnej potrzeby kolejnego odniesienia się przez Sąd Najwyższy do przedstawionej przez skarżącego problematyki kwalifikacji klauzul przeliczeniowych odsyłających do tabeli bankowych jako niedozwolonych postanowień umownych (art. 385¹ § 1 k.c.). Jeśli chodzi o konsekwencje stwierdzenia abuzywności klauzul waloryzacyjnych dla dalszego bytu umowy, przypomnieć należy, że zgodnie z utrwalonym

orzecznictwem, uznanie klauzul przeliczeniowych za abuzywne oznacza, że są one - z mocy samego prawa od momentu zawarcia umowy - bezskuteczne (nie wiążą) konsumentów (art. 385¹ § 1 k.c.), aczkolwiek strony pozostają związane umową w pozostałym zakresie, jeśli jest to tylko możliwe. Stwierdzenie niedozwolonego charakteru postanowienia w umowie kredytu może uzasadniać uznanie umowy za nieważną. Umowa będzie dotknięta nieważnością, gdy bez abuzywnych postanowień jej obowiązywanie nie jest możliwe w świetle prawa krajowego i nie zaszły przesłanki umożliwiające zastosowanie regulacji zastępczej, a konsument postanowień abuzywnych nie potwierdził, nie udzielając następnie świadomej i wolnej zgody na te klauzule i tym samym odmawiając przywrócenia im skuteczności z mocą wsteczną (zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, OSNC 2021, Nr 9, poz. 56; uchwała Sądu Najwyższego z 16 lutego 2021 r., III CZP 11/20, OSNC 2021, Nr 6, poz. 40; wyroki TSUE z 3 października 2019 r., C-260/18 i z 29 kwietnia 2021 r., C-19/20, a także wyroki Sądu Najwyższego z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18, OSNC-ZD, 2021, Nr 2, poz. 20; z 16 września 2021 r., I CSKP 166/21 i z 20 lutego 2023 r., II CSKP 809/22).

W uzasadnieniu uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego (zasady prawnej) z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21 (OSNC 2021, Nr 9, poz. 56) wskazano, nawiązując do wcześniejszego orzecznictwa, w tym orzecznictwa TSUE (zob. wyrok TSUE z 3 października 2019 r., C-260/18), że zastąpienie niedozwolonego postanowienia umownego odnoszącego się do sposobu określania kursu waluty obcej (w umowie kredytu indeksowanego czy denominowanego) innym sposobem określenia kursu waluty obcej wchodzi w rachubę tylko wtedy, gdy (koniunkcja przesłanek): 1) po wyłączeniu klauzuli abuzywnej umowa nie może obowiązywać, o czym decyduje obiektywne podejście w świetle prawa krajowego, a zatem wola jednej ze stron, w tym konsumenta, nie ma w tym zakresie rozstrzygającego znaczenia; 2) całkowity upadek umowy naraża konsumenta na „szczególnie niekorzystne konsekwencje”, w świetle okoliczności istniejących w czasie sporu lub możliwych wówczas do przewidzenia, z uwzględnieniem rzeczywistych i bieżących interesów konsumenta i z zastrzeżeniem, że do celów tej oceny decydująca jest wola wyrażona przez

konsumenta w tym względzie; 3) istnieje przepis dyspozytywny albo przepis „mający zastosowanie, gdy strony danej umowy wyrażą na to zgodę”, który mógłby zastąpić wyeliminowane niedozwolone postanowienie umowne, umożliwiając utrzymanie umowy w mocy; jeżeli niedozwolone postanowienie umowne odzwierciedlało obowiązujący przepis ustawowy mający zastosowanie w przypadku porozumienia stron, w rachubę wchodzi także zastąpienie niedozwolonego postanowienia „tym stanowiącym punkt odniesienia przepisem ustawowym w nowym brzmieniu przyjętym już po zawarciu umowy”. W toku postępowania w niniejszej sprawie powodowie konsekwentnie domagali się zaś ustalenia, że umowa kredytowa jest nieważna.

W aktualnym orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje stanowisko, że w wypadku umowy denominowanej kursem CHF, po wyeliminowaniu z niej klauzul przeliczeniowych, nie jest możliwe utrzymanie takiej umowy w mocy ani jako umowy kredytu walutowego w CHF (zob. wyrok SN z 13 maja 2022 r., II CSKP 405/22), ani jako umowy, w której kwota kredytu wyrażona byłaby w złotych polskich (zob. wyrok SN z 13 maja 2022 r., II CSKP 293/22). Wskazano, że umowa kredytu denominowanego jest funkcjonalnie zbliżona do kredytu waloryzowanego kursem CHF, albowiem przewiduje posłużenie się walutą CHF jako instrumentem ustalania rozmiaru świadczenia należnego powodowi od pozwanego i odwrotnie (por. wyroki Sądu Najwyższego z 27 listopada 2019 r., II CSK 483/18, OSP 2021, Nr 2, poz. 7; z 29 października 2019 r., IV CSK 309/18, OSNC 2020, nr 7-8, poz. 64; z 10 maja 2022 r., II CSKP 694/22 i z 20 maja 2022 r., II CSKP 713/22). Sąd Najwyższy wyjaśnił, że eliminacja klauzuli przeliczeniowej w takiej umowie sprawia, iż nie wiadomo, jaką kwotę powinien wypłacić bank, skoro w umowie kwota kredytu określona jest w CHF, ale wypłata następuje w złotych, według kursu arbitralnie ustalanego przez bank. Oznacza to, że brakuje niezbędnego elementu konstrukcyjnego stosunku prawnego i niemożliwe jest jego uzupełnienie. Tego rodzaju skutek (sankcja), w skutkach tożsamy z nieważnością umowy, nie jest wynikiem konstytutywnego orzeczenia sądu, a powstaje *ex lege* (zob. uchwałę siedmiu sędziów SN z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, OSNC 2021, Nr 9, poz. 56, i tam powołane orzecznictwo).

Argumentacja przedstawiona we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie wskazuje na potrzebę kolejnego odniesienia się przez Sąd Najwyższy do przedstawionej problematyki na gruncie niniejszej sprawy ze względu na przyczynę kasacyjną określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się także na przesłankę objętą art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., wskazując, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona z uwagi na naruszenie przez Sąd Apelacyjny art. 367 k.c. w zw. z art. 369 k.c. w zw. z art. 410 § 1 oraz § 2 k.c. w zw. z art. 405 k.c. poprzez uznanie, że powodowie są wierzycielami solidarnymi banku, w sytuacji, w której solidarność ta nie wynika ani z czynności prawnej ani z ustawy. Oparcie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na przyczynie objętej art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nakłada na skarżącego powinność wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia konkretnych przepisów prawa materialnego lub procesowego, naruszenia dostrzegalnego *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby zagłębiania się w szczegóły sprawy lub dokonywania jej poszerzonej analizy. Należy też przypomnieć, że zgodnie z powszechnie aprobowanym w orzecznictwie i nauce prawa poglądem, o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje *per se* nawet oczywiste naruszenie konkretnego przepisu, lecz jego skutek polegający na wydaniu oczywiście nieprawidłowego orzeczenia, które nie może się ostać (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r., Nr 13, poz. 230). Tej ostatniej przesłanki skarżący nie wykazał.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego na rzecz powodów orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i § 1¹ k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., a także § 2 pkt 7 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1935).

[SOP]

[a!]

